

Na osnovu člana 19 Uredbe o Vladi Crne Gore („Službeni list CG“, broj 80/08), a u vezi sa članom 18 Zakona o regionalnom razvoju („Službeni list CG“, br. 20/11 i 20/15), Vlada Crne Gore na sjednici od _____ 2016. godine, donijela je

**ODLUKU O IZMJENAMA I DOPUNAMA ODLUKE
O PROGRAMU POVEĆANJA REGIONALNE I LOKALNE KONKURENTNOSTI KROZ USAGLAŠAVANJE SA
ZAHTJEVIMA MEĐUNARODNIH STANDARDA POSLOVANJA
ZA PERIOD 2014-2016. GODINE**

1. U Odluci o Programu povećanja regionalne i lokalne konkurentnosti kroz usaglašavanje sa zahtjevima međunarodnih standarda poslovanja za period 2014-2016. godina, broj: 08-386 od 12. marta 2015 godine, u Programu povećanja regionalne i lokalne konkurentnosti kroz usaglašavanje sa zahtjevima međunarodnih standarda poslovanja za period 2014-2016. godina, tačka 2 „ Predmet i karakteristike Programa“, mijenja se i glasi:

„Predmet Programa odnosi se na doprinos povećanju konkurentnosti preduzetnika, malih i srednjih privrednih društava kroz pomoć za implementaciju međunarodnih standarda (u daljem tekstu: konsalting), ocjenjivanju ispunjenosti zahtjeva standarda (u daljem tekstu: sertifikacija) i ocjenjivanje tijela za ocjenjivanje usaglašenosti (u daljem tekstu: akreditacija) sa fokusom na Sjeverni, kao manje razvijeni region Crne Gore.

Uporedna praksa u Evropi, ali i šire, ukazuje da je primjena ovih standarda stvar uobičajene poslovne prakse. Slijedeći ovo saznanje za crnogorske ekonomske operatore je od esencijalnog značaja da se prije svega u što većem broju sertifikuju. Nekad se ovakva aktivnost implementacije standarda smatrala elitizmom, ali je danas implementacija ovih standarda samo početni neophodan korak ka konkurentnosti i poslovnoj izvrsnosti. Smisao i cilj ovog Programa je da se u pravcu primjene ovih standarda podstiču crnogorska privredna društva, a naročito mala i srednja preduzeća da u što većem broju pristupe sertifikaciji ovih sistema, kao i akreditaciji tijela za ocjenu usaglašenosti kao djelova pravnog entiteta privrednog društva.

U Crnoj Gori svaka dodijeljena akreditacija se upisuje u Registar tijela za ocjenu usaglašenosti. Akreditaciono tijelo Crne Gore vodi, ažurira i održava Registar akreditovanih tijela za ocjenu usaglašenosti koji je javan. Registar sadrži naziv akreditovanog tijela, identifikacioni broj, akreditacioni broj i kratak opis oblasti dodijeljene akreditacije, kao i podatke o postojećem statusu akreditacije.

Iz gore navedenih razloga, Program ima dvije međusobno povezane komponente:

- I Konsalting i akreditacija tijela za ocjenjivanje usaglašenosti;
- II Konsalting i sertifikacija za sisteme menadžmenta

Prva komponenta programa se odnosi na akreditaciju tijela za ocjenjivanje usaglašenosti. Kompetencije ovog tijela potvrđuje nacionalno akreditaciono tijelo, a u Crnoj Gori je to Akreditaciono tijelo Crne Gore (u daljem tekstu: ATCG). Tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti je pravno lice koje sprovodi ocjenjivanje usaglašenosti, uključujući kalibraciju/etaloniranje, ispitivanje, sertifikaciju i kontrolisanje (laboratorije za ispitivanje laboratorije za etaloniranje, sertifikaciona tijela za proizvode, sertifikaciona tijela za sisteme menadžmenta, sertifikaciona tijela za osoblje, kontrolna tijela. Zakon o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti („Službeni list CG“, br. 53/11). Akreditacija je postupak kroz koji tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti prolazi ocjenjivanje po nekom od standarda iz grupe MEST EN 17000 u zavisnosti da li se radi o ispitnoj ili kalibracionoj laboratoriji, **sertifikacionom tijelu**, kontrolnom tijelu i sl. Ukoliko je tijelo ispunilo sve zahtjeve standarda zaslužuje sertifikat nacionalnog akreditacionog tijela. Uručenjem sertifikata o akreditaciji se potvrđuje da je tijelo kompetentno da obavlja poslove u oblasti i obimu standarda za koji je apliciralo. Ne može se cijeliti ekvivalentnost stranog sertifikata o akreditaciji, tako da je prihvatljiv sertifikat samo ako je izdat od nacionalnog tijela za akreditaciju, ATCG-a. Kada se jednom zasluži sertifikat o akreditaciji, čije je trajanje period od 4 godine, onda se svake godine vrši redovni nadzor, a dodatno, u slučaju da se na tržištu pojavi sumnja u kompetencije može se izvršiti i vanredni nadzor. Pored sertifikacionih tijela veoma je važna akreditacija i drugih tijela za ocjenjivanje usaglašenosti kao što su ispitne laboratorije za etaloniranje, kontrolna tijela.

Druga komponenta Programa se odnosi na međunarodne standarde koji su generisani na sistemu menadžmenta kvalitetom (MEST EN ISO 9000, MEST EN 18000, MEST EN ISO 14000). Programom se podržavaju i privredna društva i preduzetnici koji isporučuju hranu na tržište, skladište ili pripremaju prehrambene proizvode kroz uputstvo HACCP ili sveobuhvatniji MEST EN 22000. **Jedini validan dokaz da je standard zaista implementiran jeste sertifikat akreditovanog sertifikacionog tijela od strane ATCG-a.**

Standard MEST EN 9001 se odnosi na menadžment sistemom kvaliteta (**QMS**). To je u stvari standard koji upućuje na osnovne horizontalne zahtjeve u pogledu prepoznavanja, sistematizacije i dokumentovanja procesa sa ciljem zadovoljenja zahtjeva korisnika. Standard se može primijeniti i na državne organe, civilni sektor i sl. a ne samo na ekonomske operatore.

Standard MEST OHSAS 18001 se odnosi na menadžment sistemom zaštite na radu.

Standard MEST ISO 14001 se odnosi na unapređenje zaštite životne sredine.

Programom se podržavaju i privredna društva i preduzetnici koji isporučuju hranu na tržište, skladište ili pripremaju prehrambene proizvode kroz uputstvo HACCP ili sveobuhvatniji MEST EN 22000. **Jedini validan dokaz da je standard zaista implementiran jeste sertifikat akreditovanog sertifikacionog tijela od strane ATCG-a.**

Upustvo HACCP je zahtjev Zakona o bezbjednosti hrane tj. njegovi principi. U svijetu se ovo uputstvo prepoznaje kao veoma efikasan metod izbjegavanja rizika, a vezano za mehaničku, hemijsku ili biološku kontaminaciju hrane.

Standard MEST EN ISO 22000 je takođe usmjeren na bezbjednost hrane, ali uključuje bitne zahtjeve QMS-a, HACCP-a i pravila dobre higijenske prakse.

Implementacija svih gore navedenih standarda je veoma složen proces. Uporedna praksa u svijetu, a naročito u Evropskoj uniji je da se cijeni a naročito prilikom pružanja (finansijske) državne pomoći kompletan sistem u sljedećoj korelaciji:

- akreditacija izdata sertifikacionom tijelu od strane nacionalnog akreditacionog tijela čime se sistem potvrđivanja kompetencija validuje i verifikuje
- sertifikacija pravnog lica od strane akreditovanog sertifikacionog tijela iz prethodne alineje. Sertifikat je jedini validan dokaz da je konsultant iz alineje 3 uradio ugovoreni posao i da su svi zahtjevi standarda ispunjeni. Takođe redovni godišnji nadzor u kome se provjerava da li je sertifikat održiv može biti predmet podrške.
- konsalting od strane konsultantske kuće ili fizičkog lica koje ima iskustvo u izradi dokumentacije i procedura a vezano za standard.“

2. U tački 3 „Cilj Programa i usaglašenost sa sektorskim strategijama“, pasus 1 u prvoj rečenici riječi: “međunarodnih standarda za proizvode“ zamjenjuju se riječima: “međunarodnih standarda koji se odnose na proizvode, sisteme menadžmenta, osoblje, ispitivanje, kontrolisanje i sertifikaciju”.

Pasus 3 mijenja se i glasi:

„Imajući u vidu da je jako mali udio MSP u ukupnom broju MSP, koji su implementirali standarde kao jedan od najvažnijih faktora konkurentnosti, kao i da je jako mali broj MSP koji su akreditovani od strane Akreditacionog tijela Crne Gore program podrške sadrži dvije komponente kako bi taj broj sertifikovanih i akreditovanih privrednih subjekata bio veći.“

Pasus 4 rečenica na kraju briše se i dodaju riječi: “Proces pripreme je isti kao kod implementacije međunarodnog standarda za privredna društva samo je sertifikacija različita jer je vrši nacionalno akreditaciono tijelo.”

Pasus 5 mijenja se i glasi:

„Druga komponenta ovog Programa za period 2014-2016. godina se odnosi na refundaciju do 70% opravdanih troškova za implementaciju/uvodjenje standarda (sa sertifikacijom ili redovnim nadzorom ili resertifikacijom):

- a) serija MEST EN ISO 9001
- b) standard MEST ISO 14001
- c) serija MEST OHSAS 18000
- d) Uputstvo HACCP
- e) Standard MEST EN 22000“

Pasus 6 briše se.

Pasus 7, alinija 1 mijenja se i glasi:

“- konsalting;”.

Pasus 9 mijenja se i glasi:

„U aktivnosti prilagođavanja poslovanja standardu spadaju:

- angažovanje konsultanta;
- ocjena postojećeg stanja – veza među procesima i/ili za HACCP i MEST ISO 22000 analiza rizika sa kritičnim tačkama;
- izrada dokumentacije.

U pasusu 10 poslije tačke na kraju rečenice dodaju se riječi: “Iz prethodnog slijedi da se troškovi mogu refundirati jedino ako je sistem na kraju i sertifikovan od strane akreditovanog sertifikacionog tijela.”

U pasusu 11, tačka a) poslije riječi: “kuće koja je akreditovana” dodaju se sljedeće riječi: “od strane Akreditacionog tijela Crne Gore”.

- U tački 4 pasus 1 alinija 1 poslije riječi „proizvodnje“ dodaju se riječi: „i/ili usluga“.

U aleniji 2 poslije riječi „proizvodnje“ dodaju se riječi: „i/ili/usluga“.

- U tački 6 podtačka 6.1 riječi: „40 dana“ zamjenjuju se riječima „30 dana“.

- U tački 10 tabele „KVANTITATIVNI POKAZATELJI“ i „KVALITATIVNI POKAZATELJI“ mijenjaju se i glase:

I KVANTITATIVNI POKAZATELJI		Maksimalni broj bodova
1. Rast prihoda privrednog društva	U posljednjoj u odnosu na prethodnu fiskalnu godinu	
	Pad	0
	Do 30%	2
	Do 50%	5
	Više od 50%	10
UKUPNO 1.		0-10
2. Planirani rast broja zaposlenih u privrednom društvu	1-5 novozaposlenih	2
	5-10 novozaposlenih	5
	> 10 novozaposlenih	10
UKUPNO 2.		2-10
3. Postojeći broj zaposlenih u privrednom društvu (i promjena u odnosu na prethodnu godinu)	do 3 zaposlena	2
	4-20 zaposlenih	7
	> 20 zaposlenih	10
	Povećanje broja zaposlenih u odnosu na prethodnu godinu za _____	3
UKUPNO 3.		2-13
4. Dodatnih 5 bodova za aplikante iz Sjevernog regiona i manje razvijenih JLS		0-5
5. Dodatnih 5 bodova za aplikante koji prvi put apliciraju za državnu pomoć		0-5
UKUPNO I - KVANTITATIVNI POKAZATELJI		4-43

II KVALITATIVNI POKAZATELJI za prvu komponentu Programa		Maksimalni broj bodova
4. Proširenje akreditacije	Proširenje obima akreditacije u već dodijeljenoj oblasti	4
	Proširenje obima akreditacije u novoj oblasti	8
UKUPNO 4.		4-8
5. Očekivani efekti od akreditacije	Rast kompetentnosti osoblja (dokaz: sertifikati ili uvjerenja o obukama)	5
	Procentualno povećanje broja klijenata (podatak o broju izdatih isprava o usaglašenosti)	7
UKUPNO 5.		5-12

UKUPNO II – KVALITATIVI POKAZATELJI	9-20
UKUPNO I+II za drugu komponentu Programa	13-63

II KVALITATIVNI POKAZATELJI za drugu komponentu Programa		Maksimalni broj bodova
4. Potencijal privrednog društva za prodaju	Plasman na domaćem tržištu	5
	Izvoz na inostrano tržište	10
UKUPNO 4.		5-10
5. Očekivani efekti realizacije aktivnosti na poslovanje privrednog društva	Povećanje asortimana proizvoda/usluga privrednog društva	4
	Povećanje prihoda privrednog društva	6
	Smanjenje troškova poslovanja privrednog društva	5
	Supstitucija uvoza	10
UKUPNO 5.		4-10
UKUPNO II – KVALITATIVNI POKAZATELJI		9-20
UKUPNO I+II za drugu komponentu Programa		13-63

6. Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

Broj:
Podgorica, aprila 2016. godine

Vlada Crne Gore

Predsjednik
Milo Đukanović

Crna Gora
Ministarstvo ekonomije

**PROGRAM POVEĆANJA REGIONALNE I LOKALNE KONKURENTNOSTI KROZ USAGLAŠAVANJE SA
ZAHTJEVIMA MEĐUNARODNIH STANDARDA POSLOVANJA ZA PERIOD 2014-2016. GODINE
PRIJAVNI FORMULAR ZA JAVNE POZIVE U 2016.**

PREDLOG

Podgorica, april 2016.

1. Ciljevi Programa

Cilj ovog Programa je da obezbijedi podršku preduzetnicima, malim i srednjim privrednim društvima (u daljem tekstu: MSP) i klasterima malih i srednjih privrednih društava, naročito iz manje razvijenih opština i Sjevernog regiona, da u što većoj mjeri povećaju svoju konkurentnost, prvenstveno kroz usaglašavanje sa zahtjevima međunarodnih standarda za proizvode i podršku za dobijanje akreditacije za ocjenjivanje usaglašenosti. Takođe, cilj programa je nastanak konkretnih efekata podsticaja, jer bi bez ove pomoći konkurentnost i rentabilnost proizvodnje privrednih društava koji su korisnici pomoći bila bi bila na nižem nivou. Podsticajni efekat ogleda se i u tome što pomoć treba da doprinese proširenju djelatnosti privrednog društva i razvoju područja na kojem ono posluje, pri čemu je izvjesno da bi bez ove pomoći privredno društvo navedenu djelatnost obavljalo u manjem obimu. Pomoć ne smije da subvencionise troškove djelatnosti koje bi privredno društvo u kraćem roku svakako pretrpjelo i ne smije da kompenzuje ouobičajeni poslovni rizik privredne djelatnosti. Ukoliko pomoć ne promijeni ponašanje korisnika stimulisanjem (dodatnog) ulaganja u predmetno područje, može se smatrati da bi se isto ulaganje izvršilo u regionu i bez pomoći. Takvoj pomoći nedostaje podsticajni efekat za ostvarivanje regionalnog cilja i ne može se odobriti kao usklađena sa unutrašnjim tržištem.

Ovaj Program sadrži dvije komponente podrške:

- 1) Podrška MSP u smislu refundaciju troškova akreditacije tijela za ocjenjivanje usaglašenosti;
- 2) Podrška MSP u smislu refundacije troškova implementacije standarda/sertifikacije/resertifikacije.

U skladu sa navedenim, Program se u periodu 2014-2016. godina, u **okviru prve komponente** odnosi na refundaciju do 70% opravdanih troškova akreditacije onih privrednih društava koja su akreditovana za tijela za ocjenu usaglašenosti i to za seriju standarda MEST EN ISO/IEC 17000 (17025, 17020, 17021, 17065, 17024). Troškovi aktivnosti akreditacije za tijela za ocjenu usaglašenosti su predmet refundacije jedino ukoliko je privredno društvo dobilo akreditaciju od Akreditacionog tijela Crne Gore. Proces pripreme je isti kao kod implementacije međunarodnog standarda za privredna društva samo je sertifikacija različita jer je vrši nacionalno akreditaciono tijelo.

Druga komponenta ovog Programa za period 2014-2016. godina se odnosi na refundaciju do 70% opravdanih troškova za implementaciju/uvođenje standarda (sa sertifikacijom ili redovnim nadzorom ili resertifikacijom):

- f) serija MEST EN ISO 9001
- g) standard MEST ISO 14001
- h) serija MEST OHSAS 18000
- i) Uputstvo HACCP
- j) Standard MEST EN 22000

U okviru druge komponente Programa, podržava se refundacija troškova za uvođenje ili implementaciju standarda, koja podrazumijeva:

- konsalting;
- sertifikaciju;
- Redovni nadzor – resertifikaciju.

Privredno društvo može podnijeti zahtjev/aplicirati za dobijanje pomoći za finansiranje sva tri prethodno navedena elementa implementacije standarda ili samo za jedan od njih, u skladu sa svojim potrebama.

U aktivnosti prilagođavanja poslovanja standardu spadaju:

- a) angažovanje konsultanta;
- b) ocjena postojećeg stanja – veza među procesima i/ili za HACCP i MEST ISO 22000 analiza rizika sa kritičnim tačkama;
- c) izrada dokumentacije;

Nakon izvršenog procesa pripreme proizvodnje privrednog društva za sertifikaciju i uspješno završen proces uvođenja standarda pristupa se sertifikaciji. Iz prethodnog slijedi da se troškovi mogu refundirati jedino ako je sistem na kraju i sertifikovan od strane akreditovanog sertifikacionog tijela.

U aktivnosti serifikacije spadaju:

- a) izbor sertifikacione kuće i rada izabrane sertifikacione kuće koja je akreditovana od strane akreditacionog tijela Crne Gore da izvrši provjeru stepena usaglašenosti proizvodnje sa određenim standardom
- b) angažovanje adekvatnog savjetodavca/konsultanta
- c) korektivne mjere u proizvodnji kako bi bila u potpunosti usaglašena sa zahtjevima standarda, uključujući troškove koji se odnose na:

- kontrolu procesa proizvodnje poput razvoja i dizajna proizvoda, pakovanja, skladištenja i sl.)
 - principa higijene (nabavke opreme, zaštitne odjeće i sl.)
 - očuvanja životne sredine
- d) sertifikacija i redovni nadzor (resertifikacija).

2. Opravdani troškovi podrške

Sredstva za refundaciju troškova implementacije standarda u okviru ovog Programa, dodjeljuju se za svrhu podizanja konkurentnosti i podsticanja razvoja, naročito manje razvijenih opština i regiona, a opravdani troškovi su podrška:

- za proširenje proizvodnje i/ili usluga, odnosno poslovanja;
- za zapošljavanje koja su u vezi sa investicijom u proširenje proizvodnje/usluga u okviru malog ili srednjeg privrednog društva.

Investicija za koju se daje subvencija se mora zadržati u regionu najmanje 3 godine nakon dodjele, odnosno prijema državne pomoći.

Sredstva se takođe ne mogu koristiti za:

- dizajniranje i štampanje promotivnog materijala
- dizajniranje web-site
- troškove koji se direktno odnose na proizvodnju i distribuciju proizvoda (troškovi izrade proizvoda, transportni troškovi, troškovi administracije, amortizacije, plaćanje kamata i sl. bankarski troškovi, komisiona plaćanja, slični troškovi koji se odnose na sprovođenje ugovora, plaćanje provizija i sl.).

Intenzitet državne pomoći iz ovog programa će se usmjeravati poštujući princip kumulacije, odnosno zajedno sa ostalom pomoći koju dodjeljuje Ministarstvo ekonomije, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, Ministarstvo održivog razvoja i turizma i Investiciono razvojni fond Crne Gore AD do 60% za srednja, odnosno 70% za mala privredna društva. S obzirom da intenzitet državne pomoći podrazumijeva ukupan intenzitet pomoći jednom privrednom društvu po svim šemama državne pomoći, sredstvima koja su obuhvaćena ovim programom, neće doći do preklapanja sa ostalim šemama državne pomoći.

3. Uslovi za učešće u Programu

Pravo učešća u Programu povećanja regionalne i lokalne konkurentnosti za 2014-2016. godinu imaju preduzetnici, mala i srednja privredna društva registrovani u skladu sa Zakonom o privrednim društvima ("Službeni list RCG", br. 06/02) i Uredbom o bližim kriterijumima, uslovima i načinu dodjele državne pomoći („Službeni list Crne Gore“, br. 27/2010 i 34/2011.) koja posluju najmanje 1 godinu i:

- registrovana su na teritoriji Crne Gore,
- nijesu imala gubitke u poslovanju u posljednjoj finansijskoj godini,
- redovno izvršavaju obaveze plaćanja poreza i doprinosa.

4. Način sprovođenja Programa

Program u organizaciono-operativnom smislu realizuje Ministarstvo ekonomije Crne Gore.

4.1 Raspisivanje Javnog poziva

Nakon usvajanja Programa od strane Vlade Crne Gore, Ministarstvo ekonomije će raspisati Javni poziv u trajanju od 30 dana, u kojem su definisani uslovi i kriterijumi učešća.

4.2 Podnošenje zahtjeva

Za podnošenje zahtjeva, potrebno je priložiti:

- Prijavni formular
- Izvode iz Centralnog registra privrednih subjekata kod Poreske uprave
- Bilanse stanja i uspjeha preduzeća za prethodne dvije fiskalne godine
- Potvrdu od Poreske uprave o izmirenim porezima i doprinosima preduzeća zaključno sa prethodnim mjesecom tekuće fiskalne godine
- OPD obrazac sa dokazom o izmirenim poreskim obavezama za prethodni mjesec u postojećoj fiskalnoj godini.

4.3 Ocjenjivanje opravdanosti podnesenog zahtjeva i kreiranje rang liste

Komisija, koju rješenjem formira Ministar ekonomije, će u skladu sa definisanim uslovima i kriterijumima Programa, dati ocjenu opravdanosti podnesenog zahtjeva i prateće dokumentacije, odnosno definisati rang listu. Po izvršenom rangiranju Komisija će donijeti Odluku o izboru zahtjeva kojima će se dodijeliti finansijska pomoć. Finansijska pomoć će se dodijeliti shodno redosljedu zahtjeva sa rang liste dok se ne utroše raspoloživa sredstva. Prednost u bodovanju, sa po dodatnih 5 poena, imaće aplikacije malih i srednjih privrednih društava iz Sjevernog regiona i opštine Cetinje (kao manje razvijene opštine), kao i aplikacije privrednih društava koja prvi put apliciraju za državnu pomoć.

Podnosioci zahtjeva će se pismenim putem obavijestiti o ocjeni Komisije. Nakon toga, podnosioci zahtjeva, za koje je na osnovu prethodno priložene dokumentacije, donijeta odluka o odobrenju pomoći, pristupaju potpisivanju Ugovora o sufinansiranju sa Ministarstvom ekonomije kojim se definišu međusobna prava i obaveze između podnosioca zahtjeva kao potencijalnog korisnika i davaoca državne pomoći, kao i rokovi do kada podnosilac zahtjeva kao potencijalni korisnik državne pomoći treba da izvrši implementaciju standarda za koju je i podnio zahtjev Ministarstvu ekonomije, kao i do kada da dostavi sve ostale neophodne dokaze, kako bi mu Ministarstvo ekonomije refundiralo do 70% vrijednosti investicije ili **do 5.000 EUR (bez PDV-a)**. Vrijeme od dana zaključenja Ugovora o sufinansiranju između podnosioca zahtjeva i Ministarstva ekonomije do dana refundacije srestava, nakon podnošenja potrebnih dokaza koji su osnov za refundaciju ne može **biti duže od 6 mjeseci**. Ukoliko se dokazi potrebni za refundaciju sredstava ne dostave u navedenom roku, podnosilac zahtjeva gubi pravo refundacije odobrenih sredstava. Ukoliko je ugovor sa Ministarstvom ekonomije potpisan u toku jedne fiskalne godine, a implementacija standarda i dobijanje sertifikata se izvršavaju u sljedećoj fiskalnoj godini, refundaciju sredstava je po dostavljanju neophodnih dokaza moguće izvršiti u sljedećoj fiskalnoj godini, ako je to u skladu sa Zakonom o budžetu i Ugovorom koji je privredno društvo/aplikant potpisalo sa Ministarstvom ekonomije.

Po zavšetku dobijanju akreditacije ili uvođenju standarda, koja je predmet Ugovora o sufinansiranju, kako bi ostvarilo pravo na refundaciju opravdanih troškova, privredno društvo je u obavezi da dostavi sljedeću dokumentaciju:

- Zahtjev za isplatu finansijske pomoći
- Ovjereni fotokopiji računa sa dokazima o izvršenoj uplati – faktura/fiskalni račun i izvodi sa bankarskog računa privrednog društva za opravdane troškove akreditacije/uvođenja standarda/sertifikacije
- Ovjereni fotokopiji sertifikata (atesta/isprave o usaglašenosti) o uspješnoj akreditaciji odnosno implementaciji nekog od standarda iz tačke 3 ovog Programa.

Dakle, isplata će se vršiti **naknadno**, kada je akreditacija odnosno implementacija standarda okončana, dobije sertifikat, a dokumentacija i dokaz o utrošku sredstava priložen. To podrazumijeva da preduzeće snosi troškove dobijanja akreditacije ili implementacije standarda, a zatim zahtijeva povraćaj dijela novca od strane Ministarstva ekonomije, u iznosu od maksimalno 70% opravdanih troškova za preduzetnike i mala privredna društva, odnosno maksimalno 60% opravdanih troškova za srednja privredna društva bez PDV-a. Iznos refundacije po privrednom društvu zavisi od vrste standarda čije je uvođenje predmet refundacije i može biti najviše 5.000 EUR.

5. Djelatnosti koje nijesu obuhvaćene Programom

Programom nijesu obuhvaćene sljedeće djelatnosti: industrija čelika, uglja i sintetičkih vlakana, brodogradnja, učešće u projektima kojima se krše međunarodno priznata prava radnika uključujući bezbjednost na radu, pravila i procedure u Crnoj Gori; bilo koja aktivnost koja se smatra nezakonitom ili štetnom po okolinu i opasnom za ljudsko zdravlje: igre na sreću, duvan, alkoholna pića (izuzev proizvodnje vina i voćnih rakija); bankarstvo i osiguranje; trgovina valutama i hartijama od vrijednosti; nemoralne i nelegalne aktivnosti.

6. Finansijski okvir i vremenski okvir

Mala privredna društva koji su se prijavili da budu korisnici finansijske pomoći mogu ostvariti pravo na refundaciju (sufinansiranje) do 70% opravdanih troškova (u skladu sa definicijom iz člana 2 Uredbe o bližim kriterijumima, uslovima i načinu dodjele državne pomoći), a srednja privredna društva 60% opravdanih troškova (u skladu sa navedenom Uredbom), investicije bez poreza na dodatu vrijednost. Preostali iznos sredstava, privredna društva su obavezni da finansiraju iz sopstvenih sredstava. Maksimalni iznos odobrene finansijske pomoći po aplikaciji za realizaciju ovog programa iznosi do 5.000,00 € bez PDV-a.

Program će se realizovati u periodu 2014-2016. godina, kroz najmanje jedan javni poziv na nivou fiskalne godine, a u skladu sa raspoloživim budžetskim sredstvima Ministarstva ekonomije. Za podršku u okviru prve komponente Programa (serija MEST EN ISO/IEC 17000) za akreditaciju tijela za ocjenu usaglašenosti može se dodijeliti do 30% ukupno opredijeljenih sredstava državne pomoći na nivou fiskalne godine za predmetni Program, a u okviru druge komponente, do 70% ukupno opredijeljenih sredstava državne pomoći na nivou fiskalne godine za predmetni Program, za preduzetnike, mala i srednja privredna društva koja uvode standarde (sa sertifikacijom i resertifikacijom).

7. Informacije o konkursnoj dokumentaciji

Konkursna dokumentacija za učešće malih i srednjih privrednih društava u Porgramu povećanja regionalne i lokalne konkurentosti, može se preuzeti lično u prostorijama Ministarstva ekonomije/ Rimski trg 46, 81000 Podgorica, IV sprat, kancelarije br. 9, kao i na web stranici Ministarstva ekonomije - www.mek.gov.me.

Popunjena prijava i prateća dokumentacija u tri primjerka (jedan original i dvije kopije, zapečaćen koverat) predaje se lično ili preporučenom poštom na adresu: Ministarstvo ekonomije, Rimski trg 46, 81000 Podgorica, ili na arhivu Ministarstva ekonomije u predviđenom roku navedenom u javnom pozivu. Razmatraće se samo kompletni i blagovremeno podnijeti zahtjevi.

Sve informacije kao i stručna pomoć mogu se dobiti u prostorijama Ministarstva ekonomije, Rimski trg 46, IV sprat, kancelarija br. 9 radnim danima u periodu od 09-12h, kao i na sljedeći broj telefona: 020/482-316.

Napomena: Preduzetnici, mala i srednja privredna društva, kojima je bila odobrena državna pomoć kroz ovaj Program u prethodnom periodu realizacije, ne mogu aplicirati u okviru ovog Programa u 2016. godini za sredstva koja se odnose na implementaciju/sertifikaciju standarda koji su bili predmet odobrene pomoći u prethodnom periodu.

PRIJAVNI FORMULAR ZA 2016. GODINU

1. PODACI O PRIVREDNOM DRUŠTVU KOJE PODNOSI ZAHTJEV ZA POMOĆ

Naziv preduzeća			
Adresa			
Kontakt osoba		Funkcija	
Telefon		Fax	
E-mail		Web	
Godina osnivanja			
Pravni status			
Vlasništvo			
PIB			
Registarski broj			
Djelatnost			
Osnovni proizvod/usluga			
1.	3.		
2.	4.		
Ukupan broj zaposlenih	2015.	2016.	
-Stalno zaposleni			

1.2 PODACI O AKREDITACIJI/VRSTI STANDARDA KOJI SE UVODI

(Navedite vrstu akreditacije/naziv standarda koju/i planirate da implementirate i vrijednost investicije za tu svhu (bez PDV-a))

Naziv standarda	Vrijednost investicije
1.	
2.	
3.	

2. PODACI O POSLOVANJU PRIVREDNOG DRUŠTVA KOJE ZAHTIJEVA POMOĆ

(Molimo Vas da u ovom dijelu navedete prihode za 2014. i 2015. godinu. Takođe, neophodno je da sa prijavom podnesete i kopije Bilansa stanja i Bilansa uspjeha za 2014. i 2015. godinu)

Bilans uspjeha/Prihodi	2014.	2015.
1.		

3. PODACI O BROJU NOVOZAPOSLENIH

(Navedite broj radnika koje planirate da zaposlite)

Planirani rast broja zaposlenih u privrednom društvu	
1-5 novozaposlenih	
5-10 novozaposlenih	
> 10 novozaposlenih	

4. PODACI O BROJU ZAPOSLENIH U PRIVREDNOM DRUŠTVU

(Navedite ukupan broj zaposlenih u privrednom društvu i promjenu broja zaposlenih u odnosu na 2015. godinu. Takođe, dostavite i OPD1 obrazac za mjesec u 2016. godini koji prethodi objavi javnog poziva)

Sadašnji broj zaposlenih u privrednom društvu, u 2016. godini	
do 3 zaposlena	
4-20 zaposlenih	
> 20 zaposlenih	
Povećanje/smanjenje broja zaposlenih u odnosu na 2015.	

5. PODACI O POTENCIJALU PRIVREDNOG DRUŠTVA ZA PRODAJU

(Navedite da li privredno društvo plasira proizvode na domaćem i/ili inostranom tržištu. Ukoliko plasira na inostranom tržištu, navedite koja tržišta su u pitanju)

Potencijal privrednog društva za izvoz	
Plasman na domaćem tržištu	
Izvoz na inostrano tržište	

6. PODACI O OČEKIVANIM EFEKTIMA REALIZACIJE AKTIVNOSTI NA POTENCIJAL PRIVREDNOG DRUŠTVA ZA IZVOZ

(Ukratko opišite kakvi će se efekti postići na poslovanje privrednog društva realizacijom aktivnosti akreditacije/implementacije standarda)

Očekivani efekti realizacije aktivnosti na poslovanje privrednog društva	
Povećanje asortimana proizvoda/usluga privrednog društva	
Povećanje prihoda privrednog društva	
Smanjenje troškova poslovanja privrednog društva	
Supstitucija uvoza	

Podnosilac prijave

Naziv privrednog društva	
Ime i prezime	
Funkcija	
Potpis i pečat	
Datum i mjesto	

**Ministarstvo ekonomije
ZAHTJEV ZA ISPLATU FINANSIJSKE POMOĆI
(podnosi se nakon zaključenog Ugovora sa Ministarstvom ekonomije i dostavljene
dokazne dokumentacije iz tačke 4.3)**

1. PODACI O PRIVREDNOM DRUŠTVU	
Naziv privrednog društva:	
Ime i prezime direktora:	
Adresa:	
Broj žiro-računa i naziv banke:	

2. ZAHTJEV
U skladu sa odredbama iz Programa, molim da izvršite uplatu sredstava u iznosu od _____ € na navedeni žiro-račun preduzeća.

3. IZJAVA
Ovim putem izjavljujem da je izvršena akreditacija/ implementacija _____ standarda, kako je određeno prijavom za refundaciju troškova. Informacije i priložena dokumentacija o akreditaciji/implementaciji standarda su istinite i vjerodostojne, što potvrđujem svojim potpisom.

4. DOSTAVLJENA DOKUMENTACIJA - U prilogu dostavljamo sljedeću dokumentaciju:		
- Zahtjev za isplatu finansijske pomoći	DA	NE
- Ovjerena fotokopija/e računa sa dokazima o izvršenoj uplati – faktura/fiskalni račun i izvodi sa bankarskog računa privredno društva za troškove akreditacije ili uvođenja standarda i sertifikacije u 2015. godini	DA	NE
- Ovjerena fotokopija/e sertifikata dobijenog od nadležne/akreditovane institucije	DA	NE

Mjesto, datum	Potpis ovlaštene osobe i pečat privrednog društva

Informacija o realizaciji Programa povećanja regionalne i lokalne konkurentnosti kroz usaglašavanje sa zahtjevima međunarodnih standarda poslovanja za period 2014-2016. godina, u 2015. godini

Cilj Programa

U cilju jačanja konkurentnosti i razvoja preduzetnika, malih i srednjih preduzeća Ministarstvo ekonomije od 2014. godine realizuje Programa povećanja regionalne i lokalne konkurentnosti kroz usaglašavanje sa zahtjevima međunarodnih standarda poslovanja za period 2014-2016. godina.

Cilj Programa je da obezbijedi podršku preduzetnicima, malim i srednjim privrednim društvima i klasterima malih i srednjih privrednih duštava, naročito iz manje razvijenih opština i Sjevernog regiona, da u što većoj mjeri povećaju svoju konkurentnost, prvenstveno kroz usaglašavanje sa zahtjevima međunarodnih standarda za proizvode i podršku za dobijanje akreditacije za ocjenjivanje usaglašenosti.

Program sadrži dvije komponente podrške:

- 3) Podrška MSP u smislu refundacije troškova akreditacije tijela za ocjenjivanje usaglašenosti
- 4) Podrška MSP u smislu refundacije troškova implementacije standarda/ sertifikacije/ resertifikacije.

Odobrena pomoć od strane Ministarstva je do 70% vrijednosti investicije za preduzetnike i mala preduzeća, odnosno do 60% za srednja preduzeća. Realizacija Programa bazirana je na principu refundacije, što znači da aplikant nakon potpisivanja Ugovora sa Ministarstvom snosi 100% vrijednosti investicije, a po završetku implementacije i dostavljanju dokazne dokumentacije refundira mu se do 60%, odnosno 70% investicije. Predmet refundacije su opravdani troškovi uvođenja/implementacije i resertifikacije Programom definisanih standarda.

Programom povećanja regionalne i lokalne konkurentnosti kroz usaglašavanje sa zahtjevima međunarodnih standarda poslovanja za period 2014-2016. godina usklađen je sa sljedećim strateškim dokumentima, te stoga doprinosi realizaciji njihovih ciljeva:

- a) *Strategije regionalnog razvoja Crne Gore 2010-2014.* godina, naročito strateškog cilja 1: Ravnomjerniji razvoj jedinica lokalne samouprave i regiona (Prioritet 4 za Sjeverni region: Poboljšanje konkurentnosti održivim korišćenjem privrednih, ruralnih i kulturnih resursa)
- b) *Strategije za razvoj malih i srednjih preduzeća 2011-2015.* i njenog Okvirnog akcionog plana (Strateški cilj 3: Jačanje konkurentnosti i promocija preduzetništva; Operativni cilj 3.4: Podsticanje konkurentnosti i izvoza MSP)
- c) *Strategije za održivi ekonomski rast Crne Gore kroz uvođenje klastera 2012-2016.* čiji se specifični ciljevi odnose na supstituciju uvoza, povećanje izvoza, otvaranje novih radnih mjesta i održavanje postojećih
- d) *Strategije podsticanja konkurentnosti na mikronivu 2011-2015. godina* (Razvijenost faktora konkurentnosti u Crnoj Gori - 4.3.3. Kvalitet kao faktor konkurentnosti preduzeća)
- e) *Pravca razvoja Crne Gore 2013-2016.* (Dio 4.3. Konkurentnost/ strane direktne investicije, predložena mjera 4 "Unaprjeđenje sistema standardizacije i obuka kadra, u skladu sa preporukama i standardima evropskih i međunarodnih organizacija za standardizaciju")
- f) *Strategije regionalnog razvoja Crne Gore 2014-2020.* godina, naročito u okviru pametnog rasta kao pravca razvoja, prioritarna oblast – Konkurentnost i inovacije.

Realizacija Programa u 2015. godini

Raspoloživa sredstva u okviru ovog Programa u 2015. godini iznosila su 100.000 EUR, a maksimalan iznos finansijske pomoći po aplikantu je 5.000 EUR (bez PDV-a).

U toku 2015. godine raspisan je jedan Javni poziv za učešće u Programu u trajanju od 40 dana (01. april – 11. maj). U okviru ovog Javnog poziva dostavljena je 41 aplikacija, od kojih je 37 zadovoljilo uslove Programa, odnosno Javnog poziva. Međutim, kako su sredstva za Javni poziv bila ograničena na 60.000 EUR, zbog prenjete obaveze refundacije troškova prema korisnicima Programa iz 2014. godine, izvršeno je rangiranje aplikacija. Zaključno, odbreno je ukupno 15 aplikacija.

Nakon predviđenog roka za implementaciju aktivnosti koje su predmet odobrenih aplikacija, realizaciju predviđenih aktivnosti uspješno je izvršilo 12 korisnika Programa. U skladu sa navedenim do kraja 2015. godine refundacija je izvršena za 11 korisnika Programa, dok je iz tehničkih razloga refundacija troškova za jednog korisnika izvršena u 2016. godini. Ukupna iznos refundacije sredstava, odnosno finansijske podrške za 12 korisnika je 48.534 EUR.

Pored navedenog, dio sredstava opredijeljenih za realizaciju Programa u 2016. godini, tačnije 21.560 EUR, utrošeno je za refundaciju sredstava korisnika Programa iz 2014. godine, čiji je predviđeni rok implementacije aktivnosti (6 mjeseci) prelazio u 2016. godinu.

U poređenju sa brojem zainteresovanih privrednih subjekata u 2014. godini, tj. brojem dostavljenih aplikacija, koji je kroz dva Javna poziva iznosio ukupno 17, podaci o broju aplikacija u 2015. godini ukazuju na povećanje interesovanja, a samim tim i potrebe privrednih subjekata za podrškom u ovoj oblasti. Na taj način takođe privredni subjekti pokazuju da su prepoznali neophodnost uvođenja međunarodnih standarda poslovanja, tj. da su spremni da unaprijede svoje poslovanje, povećaju konkurentnost i obezbijede kvalitetne preduslove za poslovanje na inostranim tržištima.

Najveće interesovanje u 2015. godini bilo je za standarde serije MEST EN ISO 9001 koji su značajni u okviru unapređenja sistema upravljanja rizikom. U skladu sa tim i analizom odobrenih aplikacija, podrška je bila usmjerena na privredne subjekte iz prerađivačke industrije i trgovine.

Realizacija Programa biće nastavljena i u 2016. godini, u skladu sa Zakonom o budžetu.